NY TID

·ORGAN·FOR·SOCIALISTISK·UNGDOMSFORBUND·I·DANMARK·

Nr. 12 | ABONNEMENT 110 ØRE HELAARLIG | SEPTEMBER | ENKELTE NUMRE 10 ØRE | 1905

En Bygning vi rejser —

Det er en kedelig Sag, naar man sidder i godt Lag, saa pludselig een med en ubehændig Bemærkning plumper ind og ødelægger hele Feststemningen ved at minde om en eller anden ubehagelig Ting, som det er rart at tie stille med og glemme, naar man sidder til Fest.

Nu just nylig sad vi alle saa godt, *Folkets* eget Hus, Raadhuset, blev indviet, og *Folket* selv tog sit Hus i Besiddelse — Arbejdere gik til Fest Side om Side med Storkors og Højheder, saagar en Majestæt; alle er lige i det Hus, som er *Folkets*, hvor *Folkets* daglige Liv skal reguleres, og hvorfra Folket skal *styres* og *ledes*.

Vor Pen magter slet ikke at skildre denne Fest med den lyriske Pathos, som er fornøden for ret at ramme Kærnen i den Feststemning. Vi maa henvise til »Social-Demokraten« for de Dage.

Feststemningen og Glæden har ikke lagt sig endnu, og saa kommer denne klodsede og ubehagelige Ting, som i den Grad ødelægger den mildt-forsonlige, demokratiske Stemning, at den endog er vel skikket til at give vederstyggelige Kvalmefornemmelser for de gode Raadhusmiddagsspisere. — Det er ude fra det demokratiske Københavns ikke mindre demokratiske Nabokommune Frederiksberg denne enfant-terrible Bemærkning kommer.

Det er fuldstændig rigtigt, siger den høje Øvrighed paa Frederiksberg, det er *Folkets* altsammen, men »Folket« maa sandelig ikke glemme, at Folket ikke selv kan lede og styre, men som »Social-Demokraten« meget rigtigt siger, skal *ledes* og *styres*. Og det er meget godt med Snak om fri Borgere og almene Grundlovsrettigheder, men med Modification, d. v. s. Politivedtægter og Forordninger. *Thi kendes for Ret:* Naar Mikkel Christensen og Konsorter er saa naive at tro, at de kan forstaa Grundlovsparagrafer bogstaveligt, maa de en Maaned i Fængsel dem selv og andre til nyttig Belæring og Opdragelse til god Borgeraand.

Tilsyneladende er det hele meget spøgefuldt — ret som et lystigt Karneval, men der er en alvorligere Side af den Sag. Hele Raadhusfesten var et eklatant (ganske vist ikke det mest graverende) Bevis for, hvor langt Arbejderne har ladet deres Repræsentanter gaa bort fra Socialismens Vej. Naturligvis er det for Borgbjerg, Jensen o. s. v. en Behagelighed, som gerne undes dem, at være i saa godt Selskab; men Ræv og Gæs forliges ikke, medmindre Ræven er gammel og tandløs og ikke kan bide. Socialismens Program er: *Mod det bestaaende Samfund.* Men Arbejderklassens Førere er netop blevet Repræsentanter for det bestaaende Samfund og medansvarlige i dets Styrelse. De har mistet Evnen til at bide — naar det ikke netop er en Raadhus- eller Prinsemiddag, der ligger for.

Det er godt, at denne Dom rusker os op og viser, hvor lidt det er værd altsammen — de lyriske Udbrud om Folkets Hus, det er de regerendes Hus, hvorfra Folket skal *styres* og *ledes*.

Den Dom viser os desuden, at vore Rettigheder, selv de *grundlovshjemlede,* er ringe Ting værd — vilkaarlige Politireglementer og ministerielle Forordninger sletter de Rettigheder ud, naar de er til Gavn for Underklassen; men vi holder alligevel § 88 op for Magthavernes Øjne og beviser dermed klart, at Retten kan gøres til Uret, naar det er gavnligt saaledes for Overklassen. — Vi blotter dermed det bestaaende Samfunds Hykleri og har et virksomt Vaaben i vor Agitation mod Samfundet for Socialismens Lære.

Det er farligt at lade sig gribe af en sentimental Feststemning, den slører Hjernen og udvidsker Standpunkterne, og har ikke Bud til andre end dem, der var med til Festen; men denne Dom, der forbliver mere upaaagtet af Dagspressen, har Bud ud til hele Arbejderklassen, den berører *Klasse*interesser, den viser Underklassens Stilling overfor Magthavernes Fortolkning af »Retten«.

Den Dom er værd at huske.

Og vi unge, vi skal huske den.

Alb.

Arbejder-Kvinden.

Fostret — Opdragelsen.

Af Eders forvirrede Tale om Opdragelse kan jeg forstaa, at det bliver nødvendigt at komme til Klarhed over, hvad Opdragelse er, før vi begynder vor Undersøgelse. Kvinden er et Naturprodukt, Arbejderen et Samfundsprodukt. Arbejderkvinden er saaledes et Resultat af Naturforholdene og Samfundsforholdene i Forening. Naar man derfor vil behandle dette Emne, kan man intet Øjeblik se bort fra disse Forhold, thi de bæres ikke alene til Skue hos den modne Arbejderkvinde *); saasnart jeg træder hen til den nyfødtes Vugge, ser jeg straks disse Forholds Virkning. Ja, jeg kunde forfølge dem dybere endnu og lade Lægen fortælle om de to smaa Kim, der forenede sig i Kvindens Moder; thi vi taler saa ofte om Spiritusnydelsen og Arveligheden, om de Hundreder af stakkels smaa, der af denne Aarsag fødes med degenererede Aandsevner; men vi glemmer at tale om de Hundrede Tusinder Børn, der fødes som Svæklinger med Sygdom og Sygdomsspirer i sig, hvis Aarsager man gennem Kimets Avler kan finde i for meget Arbejde, for lidt Hvile, for lidt Ernæring og daarlig Luft. Dertil kommer Arbejdets Deling, hvor Kimets Avler i det meste af sit Liv har udført et Arbejde, der krævede en ensartet Bevægelse, hvorved et enkelt Lem udviklede sig uforholdsmæssig til det øvrige Legeme, og hvor dette har fundet Sted gennem Slægtled, er det er Kendsgerning, at Børnene arver det. Arbejdets Deling (dette sociale Forhold) viser ikke alene sine Virkninger i Kapitalistens Pengeskab, men det hugger ubarmhjertigt gennem Arveligheden sit Mærke i det kommende Slægtled.

Det lille Barnelegeme, dets Stof og Former bestemmes ikke af det selv, ej heller af dets Forældre, men af de naturelle og sociale Forhold, hvorunder Forældre og Bedsteforældre har levet. Stoffet og dets Former danner tilsammen Grundlaget for Barnets Sanser og Drifter, disse danner igen Grundlaget for Barnets Modtagelighed for andre Menneskers Tanker og Følelser, saa vel som Evnen til at modtage Indtryk (Afspejling) af de givne Forhold og reflektere og føle over disse. Det vil med andre Ord sige Evnen til at modtage og fordøje Opdragelsesmidlerne.

*) Naar jeg herefter nævner »Kvinde« forstaas Arbejderkvinden.

Ved Opdragelse forstaar jeg ikke de Anskuelser, som de ældre ved brutale eller humane Magtmidler paadutter Barnet.

Opdragende paa Mennesket virker enhver Genstand og ethvert Begreb, der er i Stand til at sætte Menneskets Tænke- og Følelsesredskaber i Bevægelse.

Ved denne Anskuelse om Opdragelse vil jeg straks komme i Konflikt med Katoliker saa vel som Reformerte, i Konflikt med Pædagoger saa vel som Moralister, ja, i Krig med al borgerlig Opfattelse om Opdragelse; thi alle Aandsretninger inden for denne Samfundsopfattelse hævder alle som en denne overfladiske Tanke, at Opdragelse og Opdragelsesredskaberne er et, og at dette er noget uden for Barnet, som man tillaver i Portioner og indgiver dette en eller flere Gange daglig, og samtidig vil de hver for sig hævde, at deres Troeslærdom er det eneste, der virker opdragende. I god Konsekvens hermed ser vi vore statsautoriserede Børneopdragere banke Luthers Katekismus ind i Børnene ved Hjælp af en Spanskrørsstok. Formaalet for denne Slags Opdragelse er at faa Barnet til at tro og udføre netop det, som Opdragerne ønsker. Samme Formaal har Dressøren i en Cirkus, og den nuværende anerkendte Opdragelse hæver sig ikke over den almindelige Dressur, den har samme Formaal, bruger samme Redskaber og afføder i de fleste Tilfælde det samme Resultat, Uselvstændighed, Trofasthed og blind Lystren — en god Hunds Egenskaber — men lige saa lidt som Hundedressur er Opdragelse, er Skolens Menneskedressur Opdragelse.

Dressøren har det Formaal at gøre et andet Væsen uselvstændig ved at paatvinge det sin Opfattelse og Handlemaade. Opdragerens Formaal er at gøre Mennesket selvstændigt ved at udvikle det hos Mennesket, der sætter det over de øvrige Dyreracer, nemlig Tankeredskaberne.

Dressøren banker Troen ind og standser Hjernens naturelle Funktioner. Opdrageren fremstiller alle Spørgsmaal i Tvivl og fremmer derved Hjernens selvstændige Arbejde.

Dressøren udvikler bestemte Lemmer hos det undergivne Væsen, efter det bestemte Formaal, han har med sin Dressur. Opdrageren søger at udvikle det menneskelige Legeme til et harmonisk hele, for derved at lægge det bedst mulige Grundlag for Aandsevnernes frie naturlige Udvikling.

Dressøren søger at indrette Aandsevnerne efter en bestemt Gren af Aandslivet og søger derved at standse al fremtidig Udvikling af Aandsevner og Aandsliv. Opdrageren søger at udvikle Aandsevnerne til det Stadium, at de selv er i Stand til at reflektere over de Materier, Forhold og Begreber, hvori de selv skabes, virker og forgaar. Naar dette Tidspunkt oprinder, er Opdragerens Mission fuldbyrdet; thi da vil Aandslivet blive en naturlig Frugt af den Vekselvirkning, der foregaar mellem Mennesket og de tilstedeværende eller omgivende Forhold, eller med andre Ord Aandsevnerne er paa dette Tidspunkt saa vidt fremskredne, at Mennesket i sig selv udøver det, hvori Opdragelse bestaar.

Mange hævder, at Tugtelse er Opdragelse, medens andre mener, at god Tone og dannet Optræden er Opdragelse; det sidste kan dog kun blive et Resultat og det første et Middel.

Alle de Handlinger, som Opdrageren udøver saa vel som Opdrageren selv, opløser sig som Opdragelsesmidler, medens det aandelige Niveau, Mennesket i Ord og Handling fremviser, opløser sig som Resultat af Opdragelsen. Midlerne og Resultaterne har det fælles, at de er sanselige for andre Mennesker, medens selve Opdragelsen foregaar skjult hos hvert enkelt Menneske og indskrænker sig til at være Øvelsen af den Bevægelse i Nerver og Hjernemassen, naar disse udfører Tankearbejde, eller med et mere almindeligt Udtryk: »Opdragelse er Hjernens Øvelse i Tankearbejde«. For at klargøre dette, skal jeg kort fremstille den Proces, der foregaar mellem Opdrageren og Barnet. Vi forudsætter, at Opdragerens Aandsliv er paa Højde med Folkets kulturelle Niveau, det vil sige, at hans Hjerne er skolet og træneret i alle de Spørgsmaal, der beskæftiger hans Samtid. Hans Opgave som Opdrager er det at drage Barnet op til samme Niveau, at skole og trænere dets Hjerne. Han skal derfor i Forbindelse med Barnets Hjerne og maa da benytte en eller to af de fem Forbindelser (Sanserne), Barnets Hjerne har med Yderverdenen. Af disse vælger han særlig Synet og Hørelsen, og som dygtig Opdrager vælger han et Fag, der er i Stand til at sætte Barnets Hjerne i Bevægelse, f. Eks. en Gren af Naturvidenskab (Botanik); ved sine Forklaringer og Eksperimenter sætter han gennem disse to Sanser Hjernen i Bevægelse. Han forklarer Barnet af hvilke Stoffer den enkelte Plante bestaar, og hvilke Virkninger Luft, Lys, Varme og Jordstofferne har paa Plantens Form og Udviklingsbetingelser. Herved bliver Barnets Granskning ikke staaende ved Planten. Efter Timen afføder Timens Undervisning nye Spørgsmaal: Hvad er Lys, Luft, Varme o. s. v. og atter begynder Hjernen at arbejde i nye Bestræbelser, i nye Former og nye Bevægelser. Disse afføder i de fleste Tilfælde nye Resultater, som igen er Grundlaget for nye Undersøgelser og saa fremdeles. Naar vi nu nøgtern skal finde, hvad der skete mellem Opdrageren og Barnet, og i Særdeleshed, hvad der skete hos Barnet, ser vi, at Opdrageren laa inde med en Viden, som han overførte paa Barnet, det vil sige, Opdragerens Hjerne var øvet i en vis Form for Arbejde, denne Arbejdsform eller disse Bevægelser virkede paa visse Nerver, hvorved Opdragerens Tunge og Læber frembragte visse Bølger i Ætheren, der modtages af Barnets Hørenerver, der igen frembringer de samme Slags Bevægelser i Barnets Hjerne, som forekom i Opdragerens Hjerne, og Forbindelsen mellem disse to Hjerner var en Bevægelse i Stoffet, en ren materialistisk Forbindelse. Det næste der skete var, at de Bevægelser, der fremkom i Barnets Hjerne, fremkaldte nye Bevægelser ikke alene i Hjernen som Helhed, men i hver enkelt lille Celle, der paa denne Maade udvikles, bliver mere elastisk og spænstig. Dette virker igen tilbage paa Hjernen i sin Helhed, som da bliver i Stand til at aflevere det tænkte i en mere uddybet og udformet Skikkelse, og man siger om vedkommende: »Hendes aandelige Niveau er hævet, hun er bleven mere intelligent«. Opdragelsen foregik ikke hos Opdrageren ejheller mellem Opdrageren og Barnet, men i selve Barnet foregik den opdragende Proces, hvad enten Aarsagen var et Menneske eller en Sten, om dens aandelige Form var spiritualistisk eller materialistisk, om Virkningerne blev saa eller saa, her var Spørgsmaalet, hvad Opdragelse er og hvor den foregik. Vi har nu set, at Opdragelse er selve Hjernestoffets Udvikling hos Barnet. Med denne Kendsgerning i Baghold, vil vi til næste Gang begynde at undersøge de spæde Børn og deres Behandling.

Rol.

En amerikansk Arbejders Brev
fra forrige Aarhundrede.

Hr. Pastor Gladdens Paastand er, at »Dovenskab, Udygtighed, Uforsynlighed, Last og Ødselhed er Kilder til mange af vore Lidelser.« »Den uden skyldes en Del ogsaa vort eget stormende Sindelag.« Og Hr. Gladden fortæller os, at »den første Lektie, Arbejderne maa lære, er at holde vore Hoveder kolde, at følge vor Dømmekraft Stedet for vore Indskydelser og Følelser, og være haabefulde, taalmodige, maadeholdne og stærke, at begynde Reformen ved at reformere os selv og vise os skikkede til Lykken, da kan intet hindre os i at komme til vor Ret. Og den Fremstilling, han giver af Drikkeriets Kosthed, er vidunderlig. Men hvad har alt dette at gøre med vor Fordring om »vort eget«?

Naar Hr. Gladden taler om Drikkeri, er der ikke en Skidtskraber i Landet, som ikke tænker paa Præsident Garfields Begravelse og vore herskende Klassers Opvisning ved denne Lejlighed og ogsaa paa den Kendsgerning, at de lod Arbejderne betale Omkostningerne — hvad der er mere vanærende end Drikkeriet, og ikke en Smule bedre end Tyveri.

Naa, Drikkeri! Du kan gaa til min nærmeste Nabo og fra hans Hus til den næste o. s. v., du har besøgt Hundrede Arbejdere, og jeg vover mit Liv paa, at de Hundrede tilsammen ikke drikker saa meget berusende Stof i et Aar som Præsident Arthur alene. Hr. Gladden foreslaar at vi skal reformere os selv før vi forlanger »vort eget«. Vilde det give os nogen bedre Ret til »vort eget«? Aldeles ikke. — Arbejderne klager over, at de ikke modtager et passende og retfærdigt Vederlag for deres Arbejde, og meget faa om nogen, af de herskende Klasser paastaar, at de gør det. Hr. Gladden indrømmer, at de ikke faar, hvad der tilkommer dem — »deres egen« men i Stedet for at udtænke Maader og Midler til at erholde det, raader han dem til at reformere dem selv og være taalmodige«. Hr. Gladden synes ikke at forstaa den menneskelige Natur, Historiens Lære, eller Profeternes og Jesus Lære. Kritik og Forhaanelser vil ikke gøre Arbejderne taalmodige, i Særdeleshed naar de ser og ved, at de er mere maadeholdne, flittigere, mere forsynlige, dygtigere og virksommere end de herskende Klasser. Købmændene er de dygtigste, virksomste og forsynligste, saa vel som de nyttigste af de herskende Klasser, og mere end 90 af hvert 100 af dem gaar Fallit. Hvad vilde der blive af Nationen, dersom de, der dyrker Jorden, og Arbejderne i Almindelighed ikke klarede sig bedre?

Enhver ved, at Fortidens Nationer blev ruinerede ved de herskende Klassers Korruption og absolute Værdiløshed; og det var mod dem, Profeterne og Jesus rettede deres Anklager. »I Skinhellige, I Slangers Øgleslægt«, sagde Jesus til Jerusalems Herskere. »Hvorledes *kan* I undslippe Helvedes Forbandelse?« Og dog kunde disse Herskere godt taale Sammenligning med Nutidens Herskere. — Amerikas Arbejdere har gennemsnitlig knap 300 Dollars om Aaret til en Familie paa fem; og vi beskyldes virkelig for »Ødselhed«; og i dette selvsamme Blad, som indeholder en Debat om *Muligheden* af, at en lille Familie kan eksistere for 1000 Dollars om Aaret.

Ingensinde siden »Morgenstjernerne sang sammen« er Arbejderen bleven plyndret for saa stor en Del af hans Slids Frugter som i Dag. En engelsk Statistiker viser, at en Arbejder nu frembringer saa meget paa en Dag, som fem og tyve gjorde for hundrede Aar siden. Her er en Gevinst paa 2500 pCt. i Arbejdsudbyttet; men hvor stor Gevinst for Arbejderen? I de fleste Tilfælde ikke en Skilling, og i intet Tilfælde har han vundet 50 pCt.

At gøre Mennesket til Menneskets bedste Ven, og at gøre det laveste og modbydeligste Slid bedst betalt, vil fordre en radikal Revolution; men den maa *komme*, og den *vil* komme, men ikke hurtigere ved »Taalmodighed«.

Verdens Forbandelse har altid været de herskende Klassers moralske Nedværdigelse og Fordærvelse, og den Redebonhed, hvormed Præsteskabet vil tilplastre eller gaa hen over deres Forbrydelser.

Al Præsteskabets Interesse og Standsfølelse er gunstig stemt overfor Aristokrati, særlige Privilegier og »Underkastelse« og fjendtlig overfor enhver Reform, der vil nedsætte de herskende Klassers Indkomster.

Biskoppernes Bænk i det britiske Parlament stemte enstemmig mod Afskaffelse af Slavehandelen; en Afstemning, som medens den er et staaende Mindesmærke for Gud over deres absolute Troløshed mod ham, er en stadig Erin-

dring for Arbejderen om, at ingen Reform kan ventes, som de kan standse eller forhale, der vil formindske Arbejdernes Byrder ved at formindske de riges Indkomster.

En Civilisation, der tillader Mennesket at være Menneskets værste Fjende, og tillader, at det haardeste og modbydeligste Slid bliver lavest betalt, er Snyderi og Bedrag, den politiske Økonomi, som tillader det, er Falskhed og Svig, og en Religion, som taaler det uden stadig, alvorlig og vedholdende Protest, er Humbug.

J. Willett,
Glenn, Michigan.

Økonomi.

Naar Kapitalisterne bringer deres Vare til Torvs, saa maa det først erindres, at Kapitalisten ikke er Producent, hans Virksomhed bestaar ikke i at frembringe noget men derimod i at købe og sælge. Paa Markedet repræsenterer han ganske vist Producenterne; men det er ikke ham der garver Skind eller syr Fodtøj, han handler vel med Lærred, men det er ikke ham, der spinder Garnet eller passer Væven; han viser ingen Tilbøjelighed til at grave Grunde eller bære Sten eller Kalk til en Bygning, han vil blot købe og sælge for gennem Køb og Salg at erhverve sig en Fordel.

Og dog, derved at Varerne ombyttes mod hinanden ved Køb og Salg, kan der ikke opstaa nye Værdier. Varernes Værdistørrelse forandres ikke, de formeres ikke ved, at de gaar fra en Haand til en anden, det er dog kun de gennem Arbejdet frembragte Varer, der kan ombyttes.

Ganske vist kan den enkelte Kapitalist ved at forfordele den anden, tilegne sig specielle Fordele; men det er da paa den andens Bekostning, og Mængden af Vareværdier er derfor ikke bleven større. Ved at sælge Varerne dyrere end man køber dem, bliver der dog ikke mere; kun det allerede forhaandenværende kan ombyttes.

Naar to Personer ombytter to forskellige Brugsgenstande mod hinanden, f. Eks. en Landmand bytter Korn mod Klæder hos en Skræder, saa kan de ganske vist begge have Fordel deraf, forsaavidt de begge har Overflod af deres egne Produkter og just ønsker den andens Produkter; men saaledes gaar Handelen ikke for sig i det kapitalistiske Samfund. Kapitalisten køber ikke Varerne for at bruge dem til at tilfredsstille sine personlige Fornødenheder. Han køber ikke Korn for at spise det, han handler ikke med Æg for at lave Æggekager; nej, naar han køber Varer, saa køber han for at sælge det igen, og for ved Salget at erhverve sig en Fordel, for at opnaa en større Værdi end den, hvormed han begyndte Handlen, og det er denne Virksomhed, der karakteriserer ham som Kapitalist; og det er Anvendelsen af hans Ejendom paa denne Maade, nemlig ved at kaste den i Cirkulation i den Hensigt at drage en større Værdimængde ud deraf, der gør hans Ejendom til *Kapital.*

Men hvorledes kan Kapitalisten nu opnaa denne Forøgelse af sin forskudte Værdi? Det sker ganske vist under Ombytningens Former; men ved Ombytningen selv opstaar ikke flere Værdier.

Den Antagelse, at Kapitalisterne ved et eller andet Privilegium stadig skulde kunne sælge Varerne for dyrt, f. Eks. faa 110 Kr. for en Vare, der kun er 100 Kr. værd, og at den kapitalistiske Klasse derigennem skulde erhverve sine Rigdomme holder ikke Stik; thi saasnart han har solgt sin Vare for 110 Kr., saa skal han optræde som Køber, og der træder nu en tredje Kapitalist over for ham som paa sin Side sælger ham en Vare for dyrt; med andre Ord den Fordel som Kapitalisten har som Sælger maa han saaledes give Afkald paa som Køber. Der gives jo ikke én Del af Kapitalisterne som kun er Købere og én Del som kun er Sælgere.

Lad os tænke os fire Mænd, vi kalder dem A., B., C. og D., hvoraf A. ejer en Td. Korn, B. har 10 Kr., C. har 15 Kr. og D. har 20 Kr., hvilket altsaa tilsammen udgør 45 Kr. og 1 Td. Korn. Nu sælger A. sit Korn til B. for 10 Kr., B. sælger det samme til C. for 15 Kr. og C. atter til D. for 20 Kr. Til Trods for at Varen en Td. Korn er solgt 3 Gange for en stadig stigende Pris, er Værdiernes Mængde ikke bleven forøget. Førend A. begyndte at sælge var der paa de fire Hænder tilsammen 45 Kr. og en Td. Korn, og nøjagtig den samme Værdimængde er til Stede efter at D. har erhvervet Kornet; nemlig 45 Kr. og en Td. Korn.

Vi maa derfor se os om efter en anden Forklaring for Oprindelsen til Kapitalisternes Profit, og da den ikke kan opstaa ved, at Kapitalisterne forfordeler hinanden, saa forudsættes der i det følgende, at Varerne købes og sælges til deres Værdi altsaa at lige Værdier ombyttes med lige Værdier; at lige store Mængder af legemliggjort menneskeligt Arbejde er Grundlaget for Omsætningen.

Nic. L. Petersen.

Bytning af to lige store Værdier hverken formerer eller formindsker Massen af de Værdier, som findes i Samfundet. Bytning af ulige store Værdier forandrer heller ikke noget i Summen af de Værdier, som findes i Samfundet, men det forøger kun den enes Formue med det, den tager fra den anden. *J. B. Say.*

Kapitalisme.

Tit selv hos Tyende ser man et Smil, naar vi Socialister søger at vække *Landets* Arbejdere, Tyende og Landarbejdere til Klarhed og Forstaaelse af deres Stilling i det bestaaende, kapitalistiske Samfund. Vi vil vise dem, hvorledes Produktet af deres Arbejde ikke tilfalder dem og nydes af dem, men bliver til Gavn for andre, der kun lader tilovers til dem, der frembringer Produkterne, nøjagtig det Lavmaal af Livsgoder, der er nødvendigt for at opretholde deres Arbejdskraft og gøre dem arbejdsdygtige til Opsamling af ny Profit for Udbytterne.

Men selv Tyende og Landarbejdere ryster paa Hovedet og indvender: Ja men, sé min Husbond arbejder jo selv med, i haardt Arbejde sammen med os hele vor Arbejdsdag igennem og har det drøjt nok med at holde Gaarden og klare Afgifter og Skatter. Man er ikke langt fra at mene, at Bonden, navnlig den middelstore Gaardejer, har det langt værre end hans Tyende.

Man mindes et Ordskifte ved et Møde i Jylland, hvor en saadan Betragtning blev gjort gældende. Der var en Deltager i Diskussionen, der herimod sagde det saare fornuftige Ord: Kom ikke med jer Snak om Bondens elendige Stilling, der næsten skulde være værre end hans Tyendes — det staar jo Bonden frit for at blive Tyende, men er der noget Steds, det staar Tyendet frit for at gaa hen og blive Bonde, Jord*ejer*?

Bonden er Udbytter, Kapitalist.

Kun en overfladisk Betragtning og manglende Blik for, hvor vidt forskellig moderne Ejendomsbegreber er fra Fortidens kan give Anledning til saadan Mening om Bondens Stilling som oven omtalt.

Dette uklare Forhold bunder i den Omdannelse af Ejendomsforholdene, der har fundet Sted i den nyeste Tid, ogsaa i Landbruget. Ejendomsretten til Jorden, til Arbejdsredskaberne er gledet bort, mere og mere, fra de oprindelige Ejere. Jordbruget er fra ret primitiv og enkel Drift, der krævede faa og lidet sammensatte Redskaber gaaet over til at blive næsten industrimæssigt drevet ved Indførelse af moderne Arbejdsredskaber, *Maskiner.* Storkapitalen griber efterhaanden fat i Landbruget, den giver Landmanden Laan til nye Driftsmetoder, der skal bringe større Udbytte af Jorden — og faar i Stedet Andel i Ejendomsretten, Prioritet, i hans Gaard.

Der er noget vagt ved dette Ejendomsforhold, som ved Storkapitalens Organisation i Industrien gennem Aktieselskaber o. l.: Ejendomsretten flyder ud.

Bonden staar som den nominelle *) Ejer, men er maaske i Gæld til Kreditforeninger for Størsteparten af Gaardens Værdi for de Laan, han har optaget for at faa Driftskapital, d. v. s. moderne Arbejdsredskaber, i Haab om fordoblet Udbytte. — I de store Kreditforeninger samles Ejendomsretten til Landets Jord for derfra atter at stykkes ud i Obligationer for smaa og store Beløb. Ejendomsretten flyder ud — ud over al Verden, samles delvis i Mængde paa enkelte Hænder, hos Privatmænd og i Banker, og delvis i mange smaa Andele ud blandt Smaaborgere, der skal anvende deres Spareskillinger sikkert, til Legater o. s. v. — ikke alene i vedkommende Land, men ud i alle Kroge af det kapitalistiske Samfund. F. Eks.: danske Kreditforeningsobligationer noteres paa Berlins og Hamborgs Fondsbørser — Millioner af Kroner — ligesom vore danske Statsobligationer og det danske Store nordiske Telegrafselskabs Aktier finder Omsætning og har Udbredelse navnlig i Frankrig. Kapitalen er *international.* — Repræsentanter for denne internationale Kapitalisme er Jordejeren, og tydeligere viser det sig, jo stærkere og stærkere Indpas moderne Maskiner og dermed følgende intensivere Drift vinder. Den samme Udvikling, vi ser ved Haandværkets stadig fremskredne Opsugelse af Storindustrien og det tilsvarende Fænomen i Handelen med de al Smaahandel opslugende Stormagasiner

*) Ejer af Navn.

At besøge

En oprørers ord

Bogtrykkeriet,

— det samme sker ved Landbruget. Fædrelandsløs Storkapital erobrer alle Produktionsmidler — skubber mere og mere Mellemstanden ud som som selvstændig, selvejende Klasse.

Som Repræsentant for denne kapitalistiske Udbytning hører Bonden til Overklassen, er med i Trykket nedad mod Underklassen.

Det er dette, det gælder at lukke Landets Arbejderes Øjne op for, at de kan blive sig bevidst deres Stilling i Nutidens kapitalistiske Samfund. Her er en vid Mark for *socialistisk Oplysning*, virkelig enkel og klar socialistisk Oplysning, ikke i første Række parlamentarisk alliance-reform-politisk Valgsnak.

A.

Thi kendes for Ret.

Meddelelsen i sidste Nr. af »Ny Tid« angaaende Sommeragitationen i København samt den Politisag, som vi derved har paadraget os, sluttede med: »Søndermarkens Politi har forbudt os at afholde Møderne. De kristelige Foreninger afholder stadig Møde ved Siden af os, uden Forstyrrelse af Politiet. Vi mener, at Loven er lige for alle og fortsætter naturligvis. Dog henvender vi os nu til Ministeriet, og muligvis opnaar vi Tilladelsen . . .«.

Ministeriets Svar lød imidlertid paa, at det ikke kunde tillades os; men efter at 4 Møder, som forud var forbudte, alligevel blev afholdt — indtil Pladsen blev ryddet af Politiet, og alle, som tog Ordet, var anholdt — saa begrundedes Nægtelsen endelig med, at Pladsen skulde benyttes af »Indre Mission« og »Frelsens Hær«, en Grund, vi gentagne Gange havde antydet, men som stadig var bleven benægtet. Saa snart vi havde faaet dette Svar, var det os klart, at nu havde Øvrigheden endelig trukken sig indenfor Lovlighedens Grænse, skønt det var et løgnagtigt Paaskud, idet de nævnte dødsejlende Foreninger kun benyttede et Hjørne af Pladsen ved Siden af. Vi indsendte da et nyt Andragende om Tilladelse til at afholde Møde enten et Par Timer før eller senere paa Dagen. Tvungen frem — indløb Tilladelsen og gav Bevis for, at de ikke havde haft Ret til at nægte os den. De sidste 4 Møder forløb derfor under naturlige Forhold.

Egentlig var det en ren Høflighedssag, at vi spurgte om Tilladelse. I Grundlovens § 88 staar der: »Borgerne har Ret til at samle sig ubevæbnede. Offentlige Forsamlinger har Politiet Ret til at overvære. *Forsamlinger under aaben Himmel* **kan** *forbydes, naar der er Fare for den offentlige Fred.*«

Politiet benægter, at Forbudet skyldes, at der er Fare for den offentlige Fred, hvorimod det siges, at vore Møder er i Strid med Havens Regler. Disse Regler, der er lavede af underordnede, er altsaa i Strid med Grundloven, og i det Øjeblik, Ministeriet bestemte, at Reglementet skulde overholdes, godkendte det et Grundlovsbrud, og dog syntes Politiet at have en vægtig Anklage overfor undertegnede, som havde kaldt Øvrighedens Optræden for »Overgreb«.

Nu gik Sagen ind til Underretten, og det viste sig, at vi ikke her havde faaet bedre Selskab.

Man generede sig ikke for Gang paa Gang at kalde os op i Retten, hvor vi kun skulde gentage, hvad vi allerede flere Gange havde sagt, og ved saadanne Lejligheder lod de os sidde flere Timer og vente, trods de vidste, at vi derved resikerede at miste vor Eksistens. *Anførte man noget som Forsvar og forlangte det ført til Protokols, blev det nægtet.* Af 21, som var anholdte, var der kun 2, som de mente at kunne ramme, men *for at opnaa dette smukke Resultat, fandt man det nødvendigt — skønt vi forlangte at føre vor Sag selv — at vælge en 84-aarig Olding som Defensor*, en Mand, der er offentlig kendt i en for Dygtighed ikke heldig Retning. Fatte den Tanke, at et Politireglement ikke kan ophæve en Grundlovsparagraf, syntes at være ham umuligt.

Den 14. September faldt Dommen, der efter sit »Thi kendes for Ret« i et fjollet Sprog kundgjorde, at Fabrikarbejder Mikkel Christensen og Konditorsvend Jørgen Jørgensen hver især havde at betale en Bøde paa 200 Kr. samt det halve af Sagens Omkostninger eller, hvis Pengene ikke kunde betales, 30 Dages simpelt Fængsel.

Den første skal have forhindret Politiet i at udføre sit »Hverv« samt udtalt sig fornærmende om Øvrigheden, sidstnævnte er uheldigvis kommen til at spytte i Retning af en Politibetjent, idet disse trængte ind paa Mængden.

Saaledes handler og dømmer en Venstreregering, Folk, som selv for faa Aar siden kæmpede mod Klassetyranniet. Mon det ikke kan aabne Øjnene paa enhver tænkende Mand og Kvinde, saa de kan se, at det ikke nytter noget, om ogsaa andre Individer sidder i det kapitalistiske Styre. Stillingen i Samfundet indgiver Mennesket dets Interesse. Systemet maa styrtes. — Dommen dømmer os til Bøde eller Fængsel, men den dømmer Samfundsformen til døde, og Ungdommen skal fuldbyrde Dommen.

Mikkel Christensen.

Arbejdersang.

Kedlerne de syder, og Maskinerne de gaar,
Plejlstangen strækker sig, og Stemplerne de slaar,
Op og ned og ud og ind og stadig samme Spil,
Men Hænderne, der fører dem, dem kender ingen til.
Rask Kammerater, stem i med en Sang,
For det er li'egodt os, som fik det hele sat i Gang.

Spærene er lagte, og Stilladserne er rejst,
Murene er færdige, og Kransene er hejst,
Tag og Taarn og røde Tegl, og Bjælker en for en,
Men det var li'egodt os, som sled og la'e hver Sten paa Sten.
Rask Kammerater stem i med en Sang,
For det er li'egodt os, som fik det hele sat i Gang.

Hult bag graa Fabriker stønner Dampmaskinens Damp,
Tungt og tæt og taktfast lyder Træskohæles Tramp.
Klip og klap og klip og klap, og ingen ved hvorhen,
Men over samme Brosten kommer Tusinder igen.
Rask Kammerater, stem i med en Sang,
For det er li'egodt os, som fik det hele sat i Gang.

Frem i Trop, i Arbejdshæren er enhver Soldat,
Kommer vi med faste Fodslag hver en Kammerat.
Arbejdsmand, en sølle Fyr, de raaber, hvor Du gaar,
Men det var Fanden li'egodt Dig, der rejste, hvad der staar.
Rask Kammerater, stem i med en Sang,
For det var li'egodt os, som fik det hele sat i Gang.

Leo.

Majestætsfornærmelse.

Formanden for Socialistisk Ungdomsforbund, *Mikkel Christensen*, er arresteret, anklaget for Majestætsfornærmelse. Det var ved et Møde paa Christianshavns Volde Politiet, der ved den Lejlighed blandt andre optraadte saa taktfuldt, at en af dem tilelerede en Deltager i Mødet for Gadedreskred ind, fordi Mikkel Christensen refererede et Optrin fra Retten angaaende den Sag, som man andetsteds i »Ny Tid« vil se nu har fundet sin foreløbige Afslutning. Under et af Forhørene havde Mikkel Christensen angaaende den tidligere Lebahnske Majestætsfornærmelsessag forklaret, at det aldrig kunde falde nogen af Ungdomsforeningens Medlemmer ind at kalde Kongen en Gøgler, da de sikkert allesammen ansaa ham for en Straamand for det kapitalistiske Samfund.

Læg vel Mærke til, at det er ikke fordi han har kaldt Kongen en »Straamand«, men fordi han har refereret dette Optrin, at han er arresteret. — Vi kan sikkert nu fra vor aarvaagne Politi vente en ny Majestætsfornærmelsessag. Nu gør det sagtens Alvor at skride ind mod »Politiken«s Redaktør Henrik Cawling, der for nylig i sit Blad optog en Artikel af Leo Tolstoy, hvoraf vi citerer:

»Jeg véd om Nikolaj II, at han er i høj Grad uklar, og at han allerede af den Grund ikke kan være Hovedaarsagen til de vældige og i deres Følger uoverskuelige Begivenheder, der for Tiden fuldbyrdes i Østasien.

Er det tænkeligt at Millioner af Mænd kan tvinges til at handle i Modstrid med deres egne Ønsker og egne Interesser, ene og alene fordi en eneste Mand vil det saaledes, og det er en Mand, der oven i Købet i alle Henseender er Gennemsnittet af de Mænd, han sender i Døden, langt underlegen?«

Endvidere staar der i »Politiken« noget saa graverende:

»Læs de kristne Folkeslags Historie i Evropa siden Reformationen! Det er en eneste uafbrudt Række af de grusomste, forfærdeligste og vanvittigste Forbrydelser begaaede af Magthaverne og Fyrsterne overfor Folkene og overfor hverandre. Men de nuværende Regeringer — autokratiske, konstitutionelle eller republikanske — bærer sig akkurat ad paa samme Maade og kan ikke handle anderledes, fordi deres Gerning fører det med sig.

Deres Gerning bestaar i under Form af Skatter direkte og indirekte — voldelig at tilegne sig den største Del af det arbejdende Folks Ejendom og at anvende den efter eget Tykke, det vil sige 1) til at fremme Partiformaal eller deres egne personlige Planer om Vinding og Magt, 2) til med Magt at opretholde nogle Faas Besiddelse af Jorden, som er røvet fra hele Folket, 3) til at uddanne en Hær, det vil sige professionelle Drabsmænd, som man sender ud for at dræbe og at plyndre, 4) og endelig til at lave Love, som retfærdiggør alle disse Forbrydelser.

Netop denne Gerning er det i Øjeblikket, en Nikolaj II, en Chamberlain, en Wilhelm fuldbyrder ved Hjælp af deres Parlamenter. Men dette Værk kan kun udføres af de mest umoralske Personer, og det er tilstrækkeligt at tænke paa, hvori Magtens Væsen bestaar, for at begribe, at de Mænd, der styrer Folkeslagene, maa være grusomme, umoralske, langt tilbage for deres

Tid og deres Samfund. En Mand, der ikke er fuldkommen umoralsk, kan ikke være Konge, Minister, Lovgiver og Afgører af et helt Folks Skæbne. En moralsk og dydig Statsmand er et ligesaa selvmodsigende Begreb som en moralsk Skøge, en maadeholden Drukkenbolt eller en medfølende Rovmorder«

»*En Mand, der ikke er fuldkommen umoralsk, kan ikke være Konge*«. Det er klare Ord, hvis majestætsfornærmende Karakter fuldstændig stiller »Straamanden« i Skygge. Men nu kommer Turen vel ogsaa til Herr Henrik Cawling.

Det er en indholdsrig Tid for Politiet.

Alb.

Mobilisering.

Naar der mobiliseres, saa er der Fare for det kære Fædreland. Ved en almindelig Mobilisering forstaas, at sammenkalde alle Soldater, som har aftjent deres Værnepligt, og derefter sende dem i Krig. Naar der skal mobiliseres, bliver der klistret store Plakater op paa Gadehjørnerne, man ringer med de hellige Kirkeklokker, som raaber efter Blod, og man lade Trommerne røre i Gaderne, og hver Mand, som har været Soldat, har faaet de Instrukser, at saa snart Krigsrummelen begynder, skal han møde hurtigst muligt ved sin Garnison. Han skal uforløvet forlade sit Arbejde, Hustru, Børn og hele sin Familie, uden maaske at have sagt Farvel til dem. Du unge Mand, som er pligtig at møde, tænk hvad det vil sige at forlade sine kære, og tænk hvilket Liv du nu skal begynde, et Liv, som kun gaar ud paa at myrde og slaa saa mange Mennesker ihjæl som muligt. Tænk naar du kommer i Krig, saa er Mennesker Maal for dine Kugler, Mennesker, som du aldrig har set, og som aldrig har gjort dig noget ondt, skal du skyde ned som Hunde. Tænk, hvormange Mennesker der maa lide en kvalfuld Død, tænk, hvormange Værdier der gaar tabt til Ammunition og Krigsomkostninger, alt fordi Kapitalismen er den regerende Magt. Det Menneske, som drog hjemmefra aandsfrisk, er bleven vanvittig af Krigens blodige Rædsler. Det er ikke længere Menneske, men et Rovdyr, ja ikke engang kan man sammenligne Dyret med Mennesket her, thi Dyret ihjelbider sit Offer for at tilfredsstille sin Sult, men Mennesket myrder paa Kommando. Ikke alene at du skal myrde og ihjelslaa, men du ved ikke hvilket Øjeblik, at du bliver ramt af en fjendtlig Kugle. Du maa mange Gange sulte, sove under aaben Himmel og fryse, arbejde og slide i Kanonerne, kun for at nedskyde dine Brødre paa den anden Side. Hvor rædselsfuldt og taabeligt! kan du, hvis du overlever en Krig, vende tilbage med rolig Samvittighed, og kan du glemme dens Rædsler. Nej og atter nej, og hvad har du saa ud af Krigen, maaske er du bleven Invalid og ikke mere kan arbejde, og maaske er Hjem og Familie borte, splittede af Krigen. Derfor slut dig til de unge Socialister, thi deres Maal er: *Ned med Militarismen* og *ned med Vaabnene!*

Sophus Knudsen.

Overalt ser jeg en vis Sammensværgelse af rige Mænd, som søger sin egen Fordel under Navn og Paaskud af, at det er Samfundets Tarv.

Thomas More.

Paradis-Sagnet.

Af Professor *Henrik Schück.*

Den Jehova, som i dette Sagn træder os i Møde, er meget gammel og minder snarest om Babylons Guddomme. Ikke alene opfattes han rent legemligt (f. Eks. da han spadserer i Edens Have og Adam hører Lyden af hans Fodtrin) ikke alene, at han slet ikke er alvidende (han kender ikke noget til det første Menneskepars Ulydighed, men maa først gennem Forhør overbevise sig derom; han har ogsaa adskillige moralske Egenskaber af ganske tvetydig Karakter. For det første er han avindsyg mod Menneskene og *frygter* for, at de skal blive Gudernes Lige — et ægte hedensk Træk. Men ikke nok dermed; Frygten forleder ham endog til at tale Usandhed. Til Adam siger han nemlig: »Naar du æder deraf (af Kundskabens Træ), skal du dø.« Da Slangen senere vil lokke Kvinden til at smage af den forbudne Frugt, indvender Eva herimod med Jehovas Ord, men Slangen svarer: »Ingenlunde skal I dø.« Udfaldet bekræfter hans Ord. Eva æder af Frugten, men dør ikke. I det følgende angiver Jehova den *virkelige* Aarsag til Forbudet: »Se, Manden er bleven som en af os, saa at han ved, hvad godt og ondt er. Vil han nu ikke række sin Haand ud og tage ogsaa af Livets Træ og æde og saa leve evindelig«, d. v. s. den virkelige Grund var netop lige den modsatte af den opgivne. Jehova *frygter* for, at Menneskene skal faa evindeligt Liv, og derfor opgiver han, at Træets Frugter medføre Døden. Men den samme Ytring oplyser os ogsaa om den Mytekreds, hvor disse Forestillinger høre hjemme. Ordene »som en af os« forudsætter jo en Gudeverden og passer ikke for den ensomme Jehova, knap nok heller for Kanaiternes uordnede Gudevæsen, langt snarere alene for Babylons Olymp.

Selve Myten om denne ejendommelige Tryllehave, hvor vidunderlige magiske Træer vokser, hvor evig Fred og stedse uforstyrret Lykke raader, er fælles for de fleste Folk, ikke fordi det ene Folk har laant det fra det andet, men fordi den Slags Drømme er almen menneskelige. Hesiodos beretter om Menneskeslægtens Guld-Alder. Den Slægt, Guderne først skabte, levede som de. Deres Hjerte fortæredes aldrig af nogen Sorg; Modgang og Bekymring var dem fjern, hele deres Liv var Lykke, og den nærende Jord skænkede dem frivilligt sine Frugter uden Arbejde og Besvær, og naar de til Slut gik bort, var det for dem, som faldt de i en stille Søvn.

Foruden dette Sagn havde Grækerne flere lignende, saasom om Hyperboræerne og Hesperidernes Haver. Hyperboræerne var et lykkeligt Folk, boende langt i Nord eller, ifølge andre, i Vest. I deres Land fandtes ikke Sygdom, Sorg eller Strid, og deres Levealder naaede op til Tusind Aar. Samme Lyksalighed herskede i Hesperidernes Have, der laa paa en lille Ø ude i Oceanet, der voksede de gyldne Æbler, som Hera ved sin Formæling fik af Gaja (Jorden), og som hun plantede her i Gudernes Haver. Vore nordiske Forfædre kendte et lignende Land, Udainsark (de udødes ɔ: de evigt levendes Land); Irerne berettede om en Lyksaligheds Ø ude i Oceanet, hvor Aarhundreder svandt som Dage, og denne Tro levede lige op mod 1700, da madame d'Aulnoye optegnede den franske, siden af Atterbom bearbejdede Saga om Lyksalighedens Ø. — I Persien havde man et Sagn om Kong Jima og den gyldne Alder, da Sygdom og Død, Hunger og Tørst var ukendt, og ligesom i Biblen tabtes denne Herlighed. Et andet persisk Sagn beretter om Parret Meschia og Meschiane, som først blot lever af Frugt, men forføres af Ahriman, fornægter Gud og mister deres oprindelige Renhed; de dræber Dyrene og omhugger Træerne. Ogsaa Babylonierne kender denne Tradition. Ved de store Floders Munding, omgiven af »Dødens Vand«, ligger de saliges Ø, hvor Parnapistim og hans Mage dvæler i Omgang med Guderne. Og maaske fandtes endnu en anden Overlevering, som stod den bibelske endnu nærmere. Et babylonisk Smykke viser os nemlig et Billede, som viser hen til samme Sagn, der berettes i Genesis. Ved et Træ sidder to Skikkelser, som strækker Hænderne ud mod Træet, vel sagtens for at tage dets Frugt, og i Baggrunden ses en Slange.

De to magiske Træer er heller ikke enestaaende Foreteelser i Verdens Sagalitteratur. Træer, som har den Egenskab, at de skænker Visdom til den, som æder af deres Frugter, er ikke noget Særsyn indenfor Folkedigtningen, og i de fantastiske Sagaer om Alexander den Store fandtes en Tradition om Soltræet og Maanetræet, som formaaede at tale og varsle kommende Tider.

Men endnu mere almindelige er Sagnene om Livets Træ eller Livets Kilde. Næsten alle Folk, særlig Østerlandets, har haft og har Sagn om et Vand eller en Frugt, som bringer Sundhed og Liv. I de ældste Sagn er denne Føde forbeholdt Guderne alene. Hesperidernes Æbler var en saadan Gudespise, som skænkede forøget Livskraft, Ambrosia og Nektar ligeledes, og paa nordisk Grund genfindes denne Tradition i Myten om Yduns Æbler. Ogsaa hos Babylonierne møder vi samme Tro i Gelgamessagnet og i Sagnet om det første Menneske, som af Guderne faar Løfte om at æde af Livets Brød og drikke af Livets Vand ...

Midt i Lysthaven vokser Livets Træ, af hvis Frugter Guderne ernærer sig og hente ny Livskraft. Men denne Føde vil de ikke unde Menneskene, thi ligesom andre Herskere er de bange for at deres Magt skal frarives dem, og de opgiver derfor, at Træet bærer Dødens og ikke Livets Frugter. Men Menneskene bryder Forbudet. Vel bliver de ikke derved udødelige, thi dertil fordres jo stadig at spise af den kraftgivende Føde, men dels indser de, at Guderne ej talte Sandhed og at Paaskudet om Døden blot var et Skræmmebillede, dels forstaar de, hvorfra Guderne henter deres Guddomskraft. Saasnart de stadig nyder af samme Føde, skal ogsaa de blive Guder, og for at forebygge dette, driver Guderne dem ud af Haven.

(»*Brand*«.)

Militær!

Rusland.

(Svensk Militæropraab.)

I Pariserbladet »L'Aurore« for den 23. Marts læse vi følgende:

Den russiske Regering har ladet et Opraab udgaa til de russiske Soldater. Forfatteren, General Dogomirow, anraaber alle Helgene om Hjælp og opfordrer Soldaterne til Mord i følgende Ord:

»Slaa altid, fly aldrig! Brister Bajonetten, slaa da med Kolben. Bliver Hænderne trætte, bid da med Tænderne. Kun den kæmper godt, som kæmper til sit sidste Aandedrag. Dø for den ortodokse Trone, for Zaren, vor Far og for det hellige Rusland. Kirken siger: Hver den, som mister sit Liv for min Skyld, skal finde det. (Mathæus 10, 39).«

Som Svar paa disse Ophidselser til Mord skrev Leo Tolstoy en Soldaterhaandbog, som udbredtes blandt Soldaterne. Hver russisk Soldat har læst den og kunnet reflektere over disse Tanker:

»Man fører dig til en By eller en Fabrik, og du ser paa lang Afstand en stor Vrimmel af Mennesker: Mænd, Kvinder, Børn og Oldinge. Guvernøren, Fogden, Politiet m. fl. nærmer sig Mængden og taler.

At besøge

E. Krapotkin:

En oprørers ord

sig i

Bogtrykkeriet,

I Begyndelsen holder Folkemængden sig i Ro, men saa begynder den at raabe stadig højere, og Myndighederne forsvinde. Du gætter, at disse Mennesker er Bønder eller Fabriksarbejdere, som har rejst sig, og man har ført dig hid for at undertrykke Rejsningen.

Raabene bliver højere og højere, og du ser Officererne raadslaa med hverandre. Man befaler dig at lade med skarpe Skud. Du ser foran dig just saadanne Mennesker som dem, fra hvis Midte man tog dig og gjorde dig til Rekrut; Mænd i Bluser, korte Jakker; Kvinder, klædte som din Hustru eller din Moder.

Man befaler dig først at skyde over Mængdens Hoveder; men Raabene fra Mængden lyder alligevel stærkere, og du faar Ordre til i fuldt Alvor at skyde midt ind i Mængden.

Man har sagt dig, at du er ikke ansvarlig for dit Skud. Men du ved jo, at *du og ingen anden* har dræbt den Mand, som blødende styrter om derhenne, du ved, at han vilde have levet endnu, hvis du ikke havde skudt ham.

Hvad skal du gøre?

Det tjener ingen Ting til, at du i Dag sætter dit Gevær tilside og vægrer dig ved at skyde paa din Broder. Imorgen kan samme Historie gentages og derfor maa du, enten du vil eller ikke, overlægge med dig selv, hvad det egentlig er, der tvinger dig til at skyde paa dine vaabenløse Brødre.

Man lyver groft, naar man siger dig, at Befalingsmanden er ansvarlig for dine Handlinger og ikke du selv.

Kan din Samvittighed være hos nogen anden end hos dig selv? Hos Fanejunkeren, Korporalen, Obersten eller hvem som helst?

Nej, thi ingen kan bestemme for dig hvad du har at gøre eller undlade, thi Menneskene er altid selv ansvarlig for sine Handlinger.

Naar Soldaten, inden han udfører sin Overordnedes Befaling, maa spørge sig selv, om disse Befalinger ikke er rettede mod Zaren, hvor meget mere skal han da ikke spørge sig selv, om de ikke er rettede mod den højeste Zar, mod Gud.

Og Mord er det, som mest strider mod Guds Vilje.

Derfor skal du ikke adlyde de Mennesker, naar de befaler dig at myrde. Naar du alligevel adlyder, saa gør du det for din personlige Fordels Skyld og for ikke at blive straffet for din Ulydighed. Naar du saaledes dræber paa din Overordnedes Befaling, er du en Morder, lige saa vel som Røveren, der tager Livet af en Købmand for at plyndre ham.

Røveren forledes af Guldet, og du handler for ikke at blive straffet af den, der kan befale over dig eller for at blive belønnet af ham. Men Mennesket er altid ansvarlig overfor Gud for sine Handlinger.

Og ingen Magt i Verden kan, som Militærmyndighederne vil, gøre et levende Menneske til et dødt Værktøj, som man kan behandle efter Behag. Kristus lærte Menneskene at de alle er Guds Børn, og derfor skal den Kristne ikke stille sin Samvittighed i andre Menneskers Tjeneste, saa maa de kalde sig Zar, Konge eller Kejser.

Det Faktum, at visse Mennesker, som paastaa at have Magt over dig, begærer at du skal gøre dig skyldig i Brodermord, viser, at de er Bedragere, som du ikke skal lyde.

Forfærdelig er den prostitueredes Stilling; hun maa altid være rede til at give sit Legeme hen til den, som gør sig til hendes Herre; endnu farligere er imidlertid Soldatens Stilling, thi han maa altid være rede til den største Forbrydelse, som tænkes kan: til Mord paa det Menneske, hans Overordnede udpeger for ham.«

Dette Sprog har de russiske Soldater forstaaet, og de vil komme til at forstaa det endnu mere. Og de Dage skal komme, da andre Landes Soldater vil forstaa det samme.

❧ ❧ ❧

Intet er stort og intet er smaat,
alting er lige godt —
naar blot
det benyttes paa rette Sted.

Mich.

❧ ❧ ❧

Kammerater!

Vi har her i København oprettet et Forlag til Udgivelsen af socialistiske Pjecer, Digte og lignende til Udbredelsen af Kendskabet til Socialismen, dens Maal og Midler. I Bevidstheden om, at vi kun kan komme frem ad Oplysningens Vej, har vi som sagt besluttet at oprette Forlaget. Da der er mange skrivende Medlemmer indenfor vor Bevægelse, som kan skrive virkelig gode og nyttige Smaastykker, men da de som Regel mangler et Forlag, der kan paatage sig Udgivelsen og det dermed forbundne Arbejde, vil vi opfordre alle de unge Skribenter til at indsende deres Produktion til undertegnede. Vi har til en Begyndelse udsendt en Pjece ved Navn »Lighed« af Edvard Bellamy, og »Den unge Socialists Dom over Præsteskabet og Helvedeslæren«, Digt af Seminarist A. P. Bjarnholdt, og jeg vil paa det varmeste anbefale alle, som har virkelig Interesse for Oplysning, at købe dem samt agitere for, at saa mange som muligt køber dem. Prisen er kun 10 Øre pr. Stk., saa den er jo overkommelig. Med det samme vil jeg bede de forskellige Afdelinger om at give os en Haandsrækning ved at afsætte dem blandt Medlemmerne og agitere for, at saa mange som muligt køber dem. Naar Forlaget kommer rigtig i Gang, vil der blive udgivet flere forskellige Skrifter, men for at dette kan ske, er det nødvendigt, at alle Medlemmerne støtter os paa enhver Maade.

Med Haab om, at vor Henvendelse vil vise sig ikke at være forgæves, tegner jeg mig

paa Forlagets Vegne
med en kammeratlig Hilsen
Ludvig Jeppesen,
Dybbølsgade 26², København V.

❧ ❧ ❧

Det er blevet sagt til os fra vi var smaa, at vi skyldte vort Fædreland alt, at det var vor Pligt at kæmpe for det til vor sidste Blodsdraabe — men hvad skal vi kæmpe for, hvad ejer vi i dette vort Fædreland?

❧ ❧ ❧

Antimilitarisme.

Om dem, der nægter at gøre Krigstjeneste.

(Oversat fra *l'Ère Nouvelle.*)

Medens vore patriotiske Socialister *) har travlt med at diskutere vidt og bredt om »Borger«pligten i Tilfælde af Krig, er der Russere, der har løst Spørgsmaalet ved simpelt hen at nægte at bære Vaaben mod Japanerne. Vi nævner nogle Eksempler, som viser, at denne Bevægelse paa ingen Maade optræder udelukkende lokalt, men tværtimod er almindelig i Zarens vidtstrakte Rige.

Der er først *Zacharoff* (fra Guvernementet Wladimir) og *Treguboff* (fra Guvernementet Tchernigoff), der begge skulde afgaa med Roschdestvensky om Bord paa »Borodino«. Da de nægtede blev de sat i Fængsel i Kronstadt. De er erklærede Kristne, som Autoriteterne ikke blot har sat i Fængsel og berøvet »The og Sukker«, som tilstaas andre Fanger, men endog har frataget det nye Testamente, som Autoriteterne utvivlsomt har fundet var altfor oprørsk.

Et tredje Tilfælde indtraf i Konstantinograd (i Guvernementet Poltava). Det er en ung Mand *Gontscharenko*, der, da han blev indkaldt, svarede: »Jeg vil hverken myrde eller sværge, jeg vil ikke bære Vaaben eller gøre Exersits, men jeg samtykker i at udføre enhver Gerning, der ikke strider mod min Samvittighed.« Han blev deporteret til Jakutsk i Sibirien.

Det fjerde og femte Eksempel fandt Sted hos Kosakkerne i Orenborg. To af dem nægtede at bære Vaaben.

Det sjette Tilfælde skete i Ikopine, hvor *Ikonikoff* blev forvist paa 18 Aar for den Forbrydelse at have nægtet Militærtjeneste.

Det syvende Tilfælde er i Guvernementet Charkoff, hvor en Reserveunderofficer, en Kristen, svarede paa Indkaldelsesordren, at han vilde ikke være Manddraber og at han kun tjene een Gud. Politiet kom for med Magt at føre ham bort, men hans Venner indfandt sig i saa stort Antal, at Politiet maatte fortrække. Der gik tre Dage, saa kom Politiet igen, ledsaget af en Del Bønder, og begyndte at slaa løs paa den oprørske Underofficers Kammerater. En Bonde blev saaret af et Knivstik. En frugtsommelig Kvinde blev saa ilde tilredt, at hun nedkom med et Barn, som en Læge med Tænger maatte tage frem stykkevis. Underofficeren blev tilsidst bunden og deporteret. Af hans Venner blev ved Dom af 18. Marts 5 Mænd og 7 Kvinder berøvede deres borgerlige Rettigheder og ført til Sibirien.

Det ottende Tilfælde meddeles fra Kaukasus i Provinsen Kars. *Chevtchoukt* blev deporteret til Sibirien.

— I Bulgarien befinder *Vladimir Bechter* sig i Fængsel for at have nægtet at gøre Militærtjeneste.

— I Holland, erfarer vi, blev en Korporal *Planken* af samme Grund idømt 5 Maaneders Fængsel.

— Endelig er i Schweiz for nylig to unge socialistiske Arbejdere udeblevne fra Indkaldelsen. Den ene af dem, Blondel, nægtede simpel hen at efterkomme sin Marschordre; den anden, Bornand, sendte Distriktskommandanten et forklarende Brev, hvoraf vi anfører:

— — — — —

For mig er Krigen Mord — til Gavn for den internationale Kapitalisme. Hæren er en forbryderisk Institution, den er en Organisation for Massemord, og bestaar kun endnu i Kraft af Fordomme, Vanens Sløvhed og Folks Uvidenhed i Forbindelse med enkeltes priviligeredes Interesse.

Da jeg ikke hører til dem, der har Interesse af at opretholde disse Fordomme og det patriotiske Had, er det mig umuligt at tilhøre Hæren, en Institution, som kun kan foraarsage Død for et stort Antal Arbejdere, mine Brødre i Elendigheden.

Desuden, hvis jeg var med i Hæren, vilde jeg forraade de Grundsætninger, som et

*) Hentyder til den tidligere i »Ny Tid« omtalte Strid mellem franske Socialister om, hvorledes Socialister skulde stille sig i Tilfælde af Krig.

mig kære, og som jeg forsvarer som staaende i det socialistiske Parti og Arbejderorganitionerne.

Jeg er rede til at underkaste mig alle de Følger, som min Handling vil medføre.

Henri Bornand.«

Med Petit.

Vore Læsere vil sikkert med Fornøjelse have læst en Artikel i »Verdensspejlet« om »de unge Socialister« af J. P., hvorunder skjuler sig Hr. Journalist J. P. Brochmann. Artiklen er paa 1½ Spalte — godt, at den ikke er længere; det var ellers ikke til at forudse, hvorlangt J. P. B.s livfulde Fantasi kunde have ført ham. Vi kan ikke nægte os at anføre:

»De alleryngste Lærlinge med 2—3 Kroner om Ugen laver i Stilhed Regnestykker over, hvorledes de vilde anvende 100 Millioner til Europas Revolutionering og Arbejderklassens Befrielse. Og man mætter sig i Mangel af fedt Flæsk med store Ord.«

Herregud, Hr. Brochmann, hvilken glimrende Forstaaelse, De viser for vor Bevægelse.

Naar man har læst Artiklen »De unge Socialister«, skal man vende Side og se paa de to store Billeder af kgl. Højheder. Man vil saa bedre kunne forstaa den »Farve«, Hr. B. har givet sin Artikel om vore Søndermarkmøder.

Foruden som borgerlig Journalist optræder Hr. Brochmann ogsaa som Socialist-Journalist ved »Social-Demokraten«. Disse to Virksomheder blander han iøvrigt undertiden sammen. Vore Læsere erindrer maaske i sin Tid i »Social-Demokraten« om en Tyvejagt, Hr. B. havde deltaget i; her fortælles med opriglig samfundsborgerlig Glæde, at Jagten heldigvis blev en Triumf for Autoriteterne.

Kan forresten gerne være, at det var en Fejltagelse, at den Artikel stod i »Social-Demokraten« — var maaske bestemt for »Verdensspejlet«. *Alb.*

»Ny Tid«s Abonnenter og Læsere bedes undskylde Bladets sene Fremkomst; Oktober-Numret vil udkomme den 12. Oktober og derefter vil Bladet komme regelmæssigt hver Maaned den 1.

Mikkel Christensen havde skrevet et Digt til vort nye Hoved (der er tegnet af vor Kammerat fra Vesterbro Peter Nielsen); da M. C. nu er arresteret, har det ikke været os muligt at faa Digtet, da der er blevet nægtet Adgang til at tale med ham.

Det er i egen Interesse, at enhver Afdeling gør alt, hvad der staar i dens Magt, for at betale Restancen til Bladet. Hvad kan man i Grunden forlange af den, man staar i Gæld til.

Ls. Alle Henvendelser til Redaktionen maa til dens Underretning være forsynet med Navn og Adresse. Vi vil gerne optage deres Artikel, men beder Dem til vor Oplysning opgive os Deres Navn.

Atheisme.

(Brudstykke af J. P. Jacobsens »Niels Lyhne«.)

(Sluttet.)

»Ja, ikke sandt!« spottede Hjerrild; lidt efter sagde han: »Atheismen er dog grænseløs nøgtern, og dens Maal er jo til syvende og sidst ikke andet end en desillusioneret Menneskehed. Troen paa en styrende, dømmende Gud det er Menneskehedens sidste store Illusion, og hvad saa, naar den har tabt den? Saa er den bleven klogere; men rigere og lykkeligere? Jeg ser det ikke.«

»Men«, udbrød Niels Lyhne, »fatter De da ikke, at den Dag, Menneskeheden fri kan juble: der er ingen Gud! den Dag skabes der som med et Trylleslag ny Himmel og ny Jord. Først da bliver Himlen det frie, uendelige Rum i Stedet for et truende Spejderøje. Først da bliver Jorden vor, og vi Jordens, naar hin dunkle Saligheds- og Fordømmelses-Verden derude er bristet som en Boble. Jorden bliver vort rette Fædreland, vort Hjertes Hjem, hvor vi ikke er som fremmede Gæster en stakket Tid, men al vor Tid. Og hvilken Intensitet vil det ikke give Livet, naar alt skal rummes i det, og intet er lagt hen udenfor. Den uhyre Kærlighedsstrøm, der nu stiger op mod den Gud, der tros — naar Himlen er tom, da vil den bøje sig hen over Jorden, med elskende Gang imod alle de skønne menneskelige Egenskaber og Evner, som vi har potenseret og smykket Guddommen med for at gøre den vor Kærlighed værd: Godhed. Retfærdighed, Visdom — hvem kan nævne dem alle? Begriber De ikke, hvilken Adel det vil brede over Menneskeheden, naar den frit kan leve sit Liv og dø sin Død, uden Frygt for Helved eller Haab om Himmerig, men frygtende sig selv og med Haab til sig selv? Hvor vil Samvittigheden ikke vokse, og hvilken Fasthed vil det ikke give, naar daadløs Anger og Ydmyghed intet mer kan sone, og ingen anden Tilgivelse er mulig: end at gøre Godt med Godt, det Onde, man forbrød med Ondt.«

»De maa have en vidunderlig Tro paa Menneskeheden; Atheismen vil jo komme til at stille større Fordringer til den end Kristendommen gør.«

»Naturligvis!«

»Naturligvis; men hvor vil De faa alle de stærke Individer fra, som De vil behøve til at sætte Deres atheistiske Menneskehed sammen af?«

»Lidt efter lidt, Atheismen skal selv opdrage dem; hverken denne Generation eller den næste eller den næste igen vil kunne bære Atheismen, det ser jeg godt, men i hver Generation vil der altid være enkelte, der ærligt vil kæmpe sig til et Liv paa den og en Død i den, og de vil saa i Tidernes Løb danne en Række af aandelige Ahner, som Efterkommerne med Stolthed kan se tilbage paa og yinde Styrke ved at betragte. I Begyndelsen er det, der vil Vilkaarene være haardest, der vil flest bukke under i Kampen, og de, der sejrer, kun sejre med forrevne Faner, for de vil endnu have Traditionerne drukket ind i deres inderste Marv, og fordi der er saa meget andet end Hjernen i et Menneske, der skal overbevises, Blodet og Nerverne, Haab og Længsler, ja om det saa er Drømmene, saa de ogsaa. Men det er det samme, en Gang vil det komme, og de faa vil blive de mange.«

»Tror De? — Jeg leder efter et Navn; kunde man ikke kalde det for den pietistiske Atheisme?«

»Al sand Atheisme . . .«, begyndte Niels, — men Hjerrild afbrød ham hurtig.

»Naturligvis!« sagde han, »naturligvis; lad os endelig kun have en eneste Port, et eneste Naaleøje for al Jorderigs Kameler!«

Ny Afdeling.

Ved Protestmødet paa Kløvermarksvej i Anledning af Politiets Optræden overfor Ungdomsforeningerne i København opfordredes de unge paa Christianshavn til at træde sammen og danne en Afdeling for den Bydel. I saa god Jordbund faldt denne Opfordring, at over 100 meldte sig den Aften alene. I nær Fremtid skal der afholdes Møde, for at Foreningen kan blive endeligt dannet.

Vi ønsker den ny Afdeling Held med Arbejdet for at udbrede socialistisk Oplysning.

Vor Bevægelse.

København. Afdeling N. holder Møde hver Onsdag Kl. 8½ i Dansk Arbejderloge, Blegdamsvej 26. Formand: Elna Christensen, Vævergade 8. København N.

København. Afdeling V. holder Møde hver Tirsdag Kl. 8½ i Forsamlingsbygningen, Enghavevej. Formand: Paul Madsen, Svanholmsvej 10 ¹, København.

København. Afdeling K. holder Møde hver Tirsdag Kl. 8½ (se »Social-Dem.« samme Dag). Formand: Rud. Bøhm, Rømersgade 23.

Glostrup Afdeling holder Møde hver Fredag Kl. 8 i Afholdshjemmet. Formand: Murer J. Jensen, Glostrup.

Aarhus. Fremskridtsklubben afholder Møde hveranden Tirsdag Kl. 8½ i »Enigheden«, Kannikegade 12. Formand: Emil Marott Sørensen, Marselisborg Allé 6 a.

Aarhus. Socialistisk Ungdomsforening har Læse- og Mødelokale i Kafe »Rømershus«. Formand: Carl Frederiksen, Læsestuen, Kafe »Rømershus«.

Horsens Afdelingen holder Møde hver Onsdag Aften Kl. 8 i Arbejdernes Forsamlingslokaler, Søndergade. Formand: Journalist Axel J. Sørensen.

Braband Afdelingen holder Møde i Afholdshjemmet hveranden Torsdag Kl. 8. Formand: Johs. Holm.

Socialistisk Ungdomsforbunds Adresse er: Læsestuen, Turesensgade 31, København (Forbundsformand: Mikkel Christensen).

»NY TID«s Ekspedition. Adresse: Læsestuen, Turesensgade 31, København. (Ekspeditør og Kasserer: Paul Madsen).

»NY TID«s Redaktion. Adresse: Læsestuen, Turesensgade 31, København. Alle Henvendelser til Bladets Redaktion bedes adresseret til »Redaktionen af »Ny Tid«,« *ikke* til een af Redaktørerne.

Alle socialistische und anarkistische Blätter werden ersucht Tausch-Exemplare an »Ny Tid«, Turesensgade 31, København, zu senden.

Nous demandons à toutes les gazettes socialistes et anarchistes d'envoyer exemplaires d'échange à l'adresse: »Ny Tid«, Turesensgade 31, København.

All communications, exchanges etc. for »Ny Tid«, are to be adressed to »Ny Tid«, Turesensgade 31, København.

„Ny Tid".

Socialistisk Ungdomsforbunds Organ, kan bestilles paa alle Postkontorer.

Agitér for dets Udbredelse.

Lad Venner og Bekendte læse Bladet.

„Ny Tid" koster kun Kr. 1,10 aarligt (Postpenge iberegnet).

At besøge

Zool. Have

er

en Rejse

gennem

Verden.

Udsigtstaarnet!

Foreningsbilletter à 35 Øre

faas i

De samvirkende Fagforbunds Kassererkontor.

Aftenbladet

bør læses af enhver Arbejder.

Udgaar hver Dag.

2 Øre pr. Nr.

Ekspedition og Redaktion: Landemærket 3.

Telefon: 1103 og 3824.

P. Krapotkin:

En oprørers ord.

Udkommer med ca. 18 Hefter à 10 Øre.

Skriv til Rolf Hammer, Falkonerallé 5. Hæfterne vil da blive tilstillet dem mod indsendelse af frimærker til porto.

13de hæfte er nylig udkommen.

Sammesteds og endvidere i Turesensgade Nr. 31, læsestuen faas følgende pjeser:

Krapotkin: Krigen	5 Øre
Til de unge	10 »
Lønsystemet	5 »
Most: Til proletariatet	5 »
Det fri samfund	10 »

A. B. C.

Arbejdernes Bicykle Club,

som blev stiftet for 11 Aar siden, leverer Cykler til sine Medlemmer paa Afbetaling til følgende Priser: Herremaskiner 125 Kr., Damemaskiner 130 Kr.; 25 Kr. ved Maskinens Modtagelse; Henstand med Betaling under Sygdom og Arbejdsløshed. — Clubbens Kontor: *Blegdamsvej 26, St. o. G.*, hver Mandag fra 8—10. — Indskud i Clubben 1 Kr.; Kontingent 30 Øre om Maaneden.

Kassereren, Adresse: *C. Bentzen, Husumgade 32, 4. Sal*, træffes hver Aften fra Kl. 7—8.

Foreninger,

som ønsker elegant og billigt Bogtrykarbejde, bør henvende sig i

Bogtrykkeriet,

Baggesensgade 31

Ærbødigst

Charles F. Petersen.

Fuld Kost

6½ Kr. ugentlig.

God Middag 35 Øre.

Faas hos

Lycinka Hansen,

Tjørnegade 5.

Paa **„De socialistiske Ungdomsforeningers Forlag“** i København udkommet: **„Den unge Socialists Syn over Præsteskabet og Helvedeslæren“** Digt af A. P. Bjarnholt samt **Lighed** af Edvard Bellamy.

Prisen er for begges Vedkommende **10 Øre** og de kan faas hos

L. Jeppesen,

Dybbølsgade 26, 2. København V.

Bemærk. Afdelingerne anmodes om at forhandle ovenstaaende Skrifter blandt Medlemmerne.

Socialistisk Ungdomsforbunds Organ

„NY TID"

udkommer en Gang maanedlig i et flot udstyret 8-sidigt Format.

„NY TID“ er et agitatorisk socialistisk Organ for den socialistiske Ungdomsbevægelse.

Abonnement 1 Kr. 10 Øre aarlig — Avertissementer 20 Øre pr. Petitlinie.

Abonnement kan tegnes paa alle Postkontorer. Redaktions- og Ekspeditionskontor:

Turesensgade 31 B, St. o. G.

Redaktion: Chr. Christensen (Ansvarhavende), Alb. Jørgensen.

Fr. Weiss' Bogtrykkeri, København K.